

۲۰۲۰/۰۳/۱۶

مرجان کمال

برگشت به یادداشت های پراکنده

نویسنده: مرجان کمال به زبان فرانسوی

مترجم: فریده نوری

قسمت هفدهم

ای زجرانت زمین و آسمان بگریسته
دل میان خون نشسته عقل و جان بگریسته

به ادامه گذشته:

بعد از گذشت هفت ماه از تشکیل حکومت وحدت ملی، این حکومت به اولین هدفش که عبارت از تشکیل کابینه دولت می باشد، موفق نگردید.

این مشکلات سبب به تأخیر افتادن در تمام امور دولتی گردیده و دولت را به رکود سوق داد. در حالی که روی دست گرفتن امور دولتی در واقع دلالت می کند به ترتیب در اولیت قرار دادن آن که عبارت بود از:

اولاً ریفورم یا اصلاح نمودن قانون انتخابات، خلق نمودن میکانیزم که بنیاد آن را شایسته سالاری برای انتخاب اعضای بلند پایه ادارات عامه و تنظیم و ترتیب نمودن لویه جرگه تا دو سال آینده. هدف از اصلاح نمودن قانون انتخابات به وجود آوردن ابزار های قضایی است تا شرایط تشکیلات انتخابات قوای مقننه را مشخص سازد.

این ریفورم یگانه وسیله است که متضمن یک تعادل قانونی و مشروع در مقابل قوای اجرائیه می باشد. هدف این میکانیزم عبارت از گزینش و انتصاب اعضای بلند پایه دولت بوده تا زمینه را برای مدیریت و سرپرستی مؤسسات و تضمین اهداف که عبارت از ایجاد صلح و ثبات و تشکیل ادارات سالم می باشد، مساعد سازد.

فلهذا سوال انتصاب نمودن چوکی های کلیدی مانند والی های ولایات و ولسوال های ولسوالی ها و همچنین قومندان های امنیه پولیس به معنی واقعی آن، نشان دهنده بازی های بُرد و باخت در برگزاری ادارات کار آمد و قانونی در سطح محلات می باشد. این چوکی ها از مان تشکیل دولت وحدت ملی توسط سرپرستان اشغال شده است، که این اشخاص دارای لیاقت کافی نبوده و به صورت بسیار شدید و وخیم اجرای وظایف شان با عملی نمودن فساد و رشوه خوری، و مقرر نمودن خویشاوندان و تبار گماری که از سال 2002 میلادی به این طرف جریان داشته و از آن بهره مند گردیده اند.

این نقطه بسیار قابل انتقاد است، زیرا مساوات، مشروعیت و حقانیت به صورت بسیار کم و ناچیز در ادارات به سطح محل موجود نمی باشد، در حالی که برای به راه انداختن انتخابات قوای مقننه و هم برگزاری لویه جرگه موجودیت ادارات نسبتاً سالم ضروری می باشد. و از طرف دیگر برای برگزاری لویه جرگه تا به دو سال آینده موجودیت شورا های ولایتی و شورا های ولسوالی ها اشد ضرورت می باشند.

برقراری لویه جرگه از زمان به کار آغاز نمودن حکومت وحدت ملی تا دو سال آینده در حقیقت اقدام به یک موافقه ایست که هدف آن قانونمند ساختن و مشروعیت دادن به چوکی ریاست اجرائیوی می باشد که توسط میانجی گری و اشنگتن برای جلوگیری از بحران خلق گردید. تا این که این چوکی ریاست اجرائیوی به چوکی صدراعظمی تبدیل و بعد از آن وظایف و طرز العمل اقتدار آن تعیین گردد.

درگیری ها بین اعضای گروه های سیاسی افغان، که همه آن ها را در جنب و جوش یکی علیه دیگر قرار داده است، مانع انتخاب وزراء کابینه و یک مانع بسیار بزرگ برای برگزاری یک دولت قانون مند می باشد. این حالت رکود که در مجموع سبب فلج دستگاه دولتی گردیده است، لکن این فلج به این معنی نیست که از نقطه نظر پلان سیاسی همه چیز در رکود است، بر عکس گفتگو ها و معاملات بین اعضای مختلف دسته های سیاسی به شدت در جریان است.

طوری که رئیس جمهور در هنگام برگزاری مراسم سوگند یاد نمودن وزراء از گُل های مصنوعی و مصروف بودن شبکه های تیلیفونی اعضای کابینه، که همیشه مصروف بوده و هیچ وقت رابطه با ایشان برقرار نمی گردد یاد نمود.

تفاوت بین یک حالت و وضعیت فلج و مباحثات غیر رسمی دلایلی است، که عمیق بودن حالت بحران را از یک طرف، و ریشه دار شدن عمیق نارسایی های وظایف سیاسی، سیاسیون را که از سال 2002 میلادی به این طرف به وجود آمده است، نشان دهنده می باشد.

مواجه شدن به مشکلات زیاد جهت تشکیل کابینه برای ما از عدم موجودیت ارتباطات مثبت بین گروه های سیاسی و مخصوصاً بین هر دو شخصیت که در رأس قوای مجریه قرار دارند، نشان می دهد.

باید علاوه نمود که تحت ریاست حامد کرزی مشکلات زیاد بین قوای اجرائیه و قوای مقننه وجود داشت که این اختلافات شان حیات سیاسی را به صورت دوامدار متوقف ساخته بود.

بعد از موافقه بیست و نهم سپتامبر 2014 میلادی، این وضعیت از حرکت باز داشتن به یک فلج تبدیل گردید. نشر یک فرمان ریاست جمهوری به تاریخ سی و یکم ماه می 2015 میلادی که در آن اعلان متمرکز ساختن مجموع فرمان های حقوقی از داخل دفتر امور اداری قصر ریاست جمهوری رسماً نشر می گردد، سبب برانگیختن و ایجاد گفت و گو های داغ گردید.

این فرمان را به قسمی تحلیل و تفسیر نمودند که رئیس جمهور عزم دارد که تمام رقبای سیاسی اقتدارش را خنثی ساخته و سیستم سیاسی را به یک رژیم استبدادی تبدیل نماید. بر علاوه تفسیر دیگر از این فرمان را این طور ارائه نمودند که رئیس جمهور می خواهد اقتدار رئیس اجرائیه را خنثی سازد.

در عین تاریخ لغوء یک مجلس در داخل خیمه لویه جرگه توسط رئیس جمهور که در آن در حدود صد تن از تجاران و فابریکه داران برای ملاقات با رئیس جمهور اشتراک می نمودند نیز سبب آزردهی آن ها گردیده و این حالت را از جانب رئیس جمهور اهانت به خود پنداشتند.

این مجلس در فردای استعفاء و فیع الله افتخار، رئیس اداره افغانی حمایت از سرمایه داری (AISA, Afghan Investment Support Agency) رخ می دهد. و شاید هم لغوء نمودن این مجلس به همین دلیل بوده باشد. این توضیح و تفسیر نشان می دهد که کشمکش موجوده از صحنه سیاسی خارج گردیده و در محیط اقتصادی و سکتور خصوصی نیز انتقال داده شده است.

رئیس جمهور اشرف غنی یک تعداد اصلاحات را روی دست گرفت: درخواست از سر گرفتن قضیه رسوایی کابل بانک را که در تابستان سال 2015 میلادی به وجود آمده بود از محکمه تقاضا نمود، و علاوه بر آن اعلان تجدید و احیاء دوباره دفاتر لوی خاړنوالی را نیز نمود، متأسفانه اهداف وی برای اصلاحات بسیار کم برآورده شد.

در عین زمان برعکس انتظار عمر زاخیلوال مشاور اقتصادی رئیس جمهور متهم به فساد و رشوه خوری در موضوع قراردادی های خریدارای مواد سوخت، پترول و روغنیات گردید. به این ترتیب ارتباطات قوا که سبب فلج حیات سیاسی گردیده بود بالای سکتور قضایی و امور مالی نیز اثر گذاشت.

ادامه دارد